

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.310.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 17207 Pana Posła Dominika Jaśkowca wraz z grupą posłów, w sprawie wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych oraz modelu finansowania ich działalności w świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS) procedowany jest aktualnie projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (UD354). Konsultacje publiczne projektu zakończyły się 15 maja 2026 r. Zgłoszone w ich trakcie uwagi są obecnie analizowane.

Pieczą zastępczą potrzebuje nowych rozwiązań legislacyjnych oraz szerszej debaty społecznej i politycznej, a jej system wymaga pilnej reformy. Prace dotyczące reformy systemu wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji prowadzono we współpracy ze środowiskiem pieczy zastępczej, organizacji pozarządowych i samorządów. Projektowane zmiany dotyczą również funkcjonowania rodzin zastępczych, w tym kwestii związanych z ich kondycją finansową. W nowelizacji ustawy proponuje się m.in:

- poprawę stabilności zatrudnienia poprzez wprowadzenie nowego typu umowy rodzicielstwa zastępczego, zawieranej na czas nieokreślony;
- podwyżki wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka;
- wprowadzenie dodatków stażowych dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka;
- uzgodniony we współpracy z z Ministrem Zdrowia dostęp dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do publicznej opieki zdrowotnej poza kolejką, celem wzmocnienia oferowanego im wsparcia i przyspieszenia procedur diagnozy oraz leczenia i terapii;
- wprowadzenie uprawnienia do Karty Dużej Rodziny dla wszystkich rodzin zastępczych, nawet takich, które opiekują się jednym dzieckiem;
- waloryzację wynagrodzeń oraz świadczeń dla rodzin zastępczych co roku, a nie tak jak do tej pory tylko wtedy, gdy inflacja przekracza 5%.

Wysokość wynagrodzeń rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka jest bardzo zróżnicowana. Część powiatów, doceniając wagę rodzicielstwa zastępczego, proponuje rodzinom zastępczym zawodowym wyższe stawki. Nadal jednak w części jednostek samorządowych zawierane są umowy za wynagrodzeniem, którego poziom, w wyniku wieloletnich waloryzacji w oparciu o wskaźniki wzrostu cen, a nie wzrostu płac, oscyluje w granicach minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Projekt nowelizacji przewiduje podniesienie wysokości wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka. Określone obecną ustawą wynagrodzenia minimalne rodzin zastępczych są nieadekwatne do skali odpowiedzialności

i zaangażowania realizujących to zadanie rodzin. Za sprawą nowelizacji ma ono wzrosnąć dla rodzin zastępczych do 6160 zł, a dla rodzin zastępczych specjalistycznych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pełniących funkcję pogotowia do 7260 zł. Zrównuje to wysokość wynagrodzenia minimalnego dla rodzin zastępczych specjalistycznych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka z wynagrodzeniami rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Dzięki rodzinom specjalistycznym będzie można ograniczać, a docelowo zlikwidować sytuacje, w których dzieci z niepełnosprawnościami kierowane są do pieczy instytucjonalnej lub placówek służby zdrowia (ZOL) czy pomocy społecznej (DPS). Natomiast mechanizmy uatrakcyjnijące pracę prowadzących rodzinne domy dziecka będą prowadzić do wzrostu liczby miejsc w systemie.

Należy przy tym wskazać, że w dalszym ciągu kwoty określone w umowie zawieranej pomiędzy powiatem, czy też podmiotem, któremu powiat zlecił organizację zadania, a rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka będą mogły być wyższe. Ustawa wskazuje wprost, że ustalając wysokości wynagrodzenia bierze się pod uwagę m.in. kwalifikacje, szkolenia i oceny rodziny zastępczej zawodowej oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka. Projekt dodaje do tego wyliczenia też liczbę osób przebywających pod opieką danej rodziny, jak również ich stan zdrowia, rozwoju oraz niepełnosprawności.

Nowelizacja przewiduje też wprowadzenie corocznej waloryzacji świadczeń, dodatków i wynagrodzeń przyznawanych rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka, a także pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie czy zagospodarowanie dla osoby usamodzielnianej na podstawie wskaźnika cen i usług konsumpcyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Zgodnie z obecnie obowiązującymi zasadami, waloryzacja miała miejsce jedynie po przekroczeniu poziomu 5% skumulowanego wskaźnika wzrostu cen, co skutkowało okresowymi spadkami siły nabywczej świadczeń i wynagrodzeń rodzin zastępczych.

W przypadku waloryzacji świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej i rodzinnym domu dziecka oraz dodatku na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, wprowadza się wyłączenie przepisów art. 10 i art. 61 § 4 kodeksu postępowania administracyjnego, co znosi konieczność każdorazowego wydawania decyzji administracyjnych przez powiaty, w celu ograniczenia obciążeń administracyjnych w tym zakresie.

Nowelizacja wprowadza ponadto miesięczny dodatek stażowy do wynagrodzenia za wieloletnie pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka, realizując postulat zbliżenia zasad zatrudniania rodzin zastępczych do obowiązujących pracowników sektora publicznego. Jest to też forma docenienia tych rodzin, które przez wiele lat wykonują zadanie państwa, jakim jest opieka nad dziećmi niemogącymi się wychowywać w rodzinach biologicznych. W wyniku nowelizacji ustawy rodziny ze stażem 5 letnim lub dłuższym otrzymają 5% dodatek stażowy, który będzie wzrastał w każdym kolejnym roku o 1% aż do 20%.

Pozostałym rodzinom dodatek będzie przysługiwał po pięciu latach pracy, wynosząc 5% miesięcznego wynagrodzenia wskazanego w ustawie. W przypadku waloryzacji kwoty wynagrodzenia wskazanej w art. 85 ustawy w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, wysokość dodatku będzie liczona od kwoty po waloryzacji. Również ten dodatek będzie

wzrastał o 1% za każdy dalszy rok pracy rodziny, aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia.

Do okresów uprawniających do dodatku stażowego za wieloletnie pełnienie funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka będzie się wliczał również okres pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i spokrewnionej oraz okres prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Aleksandra Gajewska

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/